

เหตุการณ์ความไม่สงบ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของเทศบาลตำบลต้นหยง อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี

Unrest Situations Affecting on The Job Performance of Local Government Officials in Three Border Provinces: The Case of Yaring District, Pattani Province

บายฮียะ เจ๊ะดี๊ะ^{1*} และชนิษฐา ชูสุข²
Byehiya Chedah^{1*} and Chanisada Choosuk²

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

¹ Student in Master of Public Administration, College of Local Administration, Khon Khaen University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

² Assistant Professor Dr., Faculty of Environmental Management, Prince of Songkla University, Hatyai Campus

* Corresponding e-mail: bye21401@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการศึกษาเชิงคุณภาพ มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี จำนวน 50 คน โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผลการศึกษาพบว่า เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เกิดขึ้นมาจนเป็นปัญหายาวนาน ก่อให้เกิดผลกระทบต่าง ๆ ได้แก่ ผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน เศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เหตุการณ์ความไม่สงบสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านขวัญและกำลังใจของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและด้านการบริหารจัดการตามภารกิจ ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 ภารกิจ ได้แก่ 1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 2) งานพัฒนารายได้ 3) งานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 4) งานด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม 5) ด้านสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิต 6) ด้านการศึกษา ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม และ 7) ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้เจ้าหน้าที่หมดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของตนเอง ทำให้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการทำงานของเจ้าหน้าที่ ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ ข้อเสนอแนะ คือ (1) การจัดสวัสดิการให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

อย่างเป็นธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นสวัสดิการและสิ่งจูงใจ (2) การจัดระบบการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ เช่น การติดตั้งกล้องวงจรปิด และการจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย (3) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายระหว่างเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นและประชาชนในชุมชน อันจะนำไปสู่การปรับปรุงการทำงานของบุคลากรในหน่วยงานของท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพต่อไป

คำสำคัญ: เหตุการณ์ความไม่สงบ การปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This research aimed at exploring how the unrest situations have affected on the job performance of local government officials working in Yaring District, Pattani Province. This qualitative research was conducted by using the semi-structured interviews with 50 key informants of local government authorities. The results show that since the unrest situations have occurred for years, undeniably, the impacts, i.e. economic, social, safety and livelihoods, have been increasingly severe. The problems comprise with i) the morale and spiritual state of the local staffs, ii) the safety in handing the assigned duties, iii) the administrative of local responsibilities tasks including; (1) the process of local development; (2) the income development; (3) the infrastructure development; (4) the environmental and sanitation task; (5) the social and quality of life development; (6) education, religions, and cultures; and (7) local security and safety. These mentioned impacts, thus, have led to the low morale, minimal efficiency, and working atmosphere in handing the daily tasks as well as the absence of local participation. The suggestions therefore consist of, firstly, the provision of equity among local government staffs such as welfare and incentives. Secondly, the government strategies should ensure the local safety i.e. CCTV setting and the availability of sufficient guards. Lastly, the good relationship and the strengthened network among local staffs and local community people should be taken into account.

Key Words: Unrest situations, job performance, local government officials

บทนำ

สถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นปัญหาเรื้อรังที่เกิดขึ้นมายาวนานจนถึงปัจจุบัน มีสาเหตุหลายประการโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำประวัติศาสตร์และศาสนามาเป็นเงื่อนไขประกอบกับปัญหาอื่น ๆ เช่นปัญหาการเมืองระดับท้องถิ่น กลุ่มผู้มีอิทธิพล ชูริกิจผิดกฎหมายส่วนตัว ผลจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ ส่งผลต่อความเชื่อมั่นใน

เจ้าหน้าที่ของรัฐ นอกจากการก่อความไม่สงบแล้ว ยังปรากฏการใช้ความรุนแรงที่เกิดจากแรงจูงใจส่วนบุคคล ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการสร้างสถานการณ์ แต่ไม่สามารถให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่เนื่องจากความเกรงกลัว ต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสามจังหวัด ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาสและจังหวัดสงขลา ซึ่งเกิดจากปัญหาความขัดแย้ง มีเหตุการณ์ ประทุษร้ายต่อชีวิตของข้าราชการ พนักงานของรัฐ/เอกชนและราษฎร ด้วยอาวุธและของมีคม การลอบขว้างและวางระเบิด มีเป้าหมายทั้งชีวิตและทรัพย์สินของทางราชการ รวมทั้งสถานที่บริการของเอกชนการลอบวางเพลิงทรัพย์สินของทางราชการ/เอกชน/ราษฎร/สถานที่สาธารณะการทำลายพืชสวนของราษฎร การก่อวินด้วยวิธีการลอบราดน้ำมัน/วางระเบิดบนเส้นทางคมนาคม การลอบโจมตีเจ้าหน้าที่ขณะลาดตระเวน หรือขณะกำลังเดินทางไปยังที่เกิดเหตุด้วยระเบิดแสวงเครื่องนำแล้วตามด้วย การยิงด้วยอาวุธปืนเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน (ศูนย์เฝ้าระวังเชิงองค์ความรู้สถานการณ์ภาคใต้, 2555) ที่สำคัญคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ก็ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบมาอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน

จังหวัดปัตตานีมี 12 อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปัตตานีมี 133 แห่ง ได้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 13 แห่งและองค์การบริหารส่วนตำบล 118 แห่ง (สำนักงานส่งเสริมการปกครองจังหวัดปัตตานี, 2555)

นับตั้งแต่เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบขึ้น ในปี 2547 ถึงปี 2555 ได้ส่งผลกระทบต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กร กล่าวคือด้านภายในองค์กรซึ่งเกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระบบงาน ทำให้พนักงานเสียชีวิต หวาดกลัว เกิดความขัดแย้ง เกิดความระแวงไม่ไว้วางใจกัน สำหรับด้านระบบงานขององค์กรทำให้เกิดความขัดแย้งกับเจ้าหน้าที่รัฐที่มีผลประโยชน์ปัญหาในการทำงานฝ่ายการเมืองขัดแย้งกับฝ่ายประจำ ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ทางด้านบุคลากร เจ้าหน้าที่ที่ถูกส่งเข้าไปปฏิบัติในท้องถิ่น ไม่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มที่ เนื่องจากไม่ใส่ใจคนในพื้นที่จึงไม่เข้าใจพื้นที่และอาจเกิดความขัดแย้งกับคนในพื้นที่จึงเป็นเหตุให้มีการโอนย้ายออกจากพื้นที่บ่อย ๆ ซึ่งสร้างปัญหากับระบบงานเพราะข้อมูลขาดความต่อเนื่อง ขณะที่ประชาชนในพื้นที่ที่มารับบริการไม่ได้รับความสะดวกเนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน บางครั้งเจ้าหน้าที่คนเดียวทำหน้าที่หลายกลุ่มงานทำให้งานไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากมีการโอนย้ายออกบ่อย ๆ ส่วนหน่วยงานภายนอกองค์กร ได้แก่ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่ตรวจสอบและรายงานข้อบกพร่องการดำเนินงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการตรวจสอบเฉพาะเอกสารแต่ไม่ได้มาตรวจสอบในพื้นที่ ส่งผลให้เกิดช่องทางการทุจริตต่อหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เบิกจ่ายเงินไม่เป็นไปตามกฎหมาย

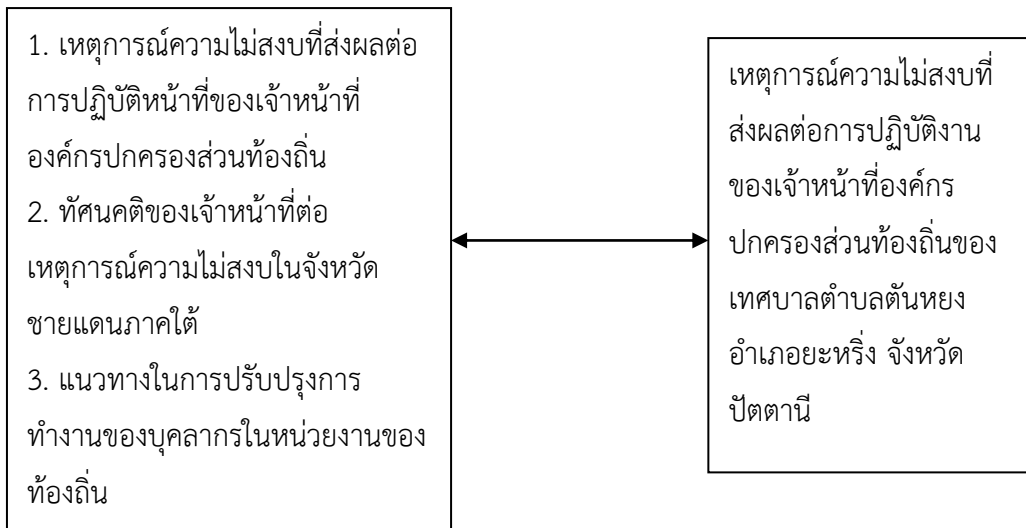
วัตถุประสงค์การวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา เหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ

1. เพื่อศึกษาเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของเจ้าหน้าที่ต่อเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการทำงานของบุคลากรในหน่วยงานของท้องถิ่น

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับ เหตุการณ์ ความไม่สงบที่ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รชฎ จันทรทอง (2550) ศึกษาเรื่องความเป็นไปได้ที่จะใช้แนวทางสมานฉันท์ในการแก้ปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยศึกษาจากเอกสารคำสัมภาษณ์คำปราศรัย สุนทรภพ แดงการณมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา สามารถสรุปผลการศึกษาได้ว่าปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นปัญหาที่ได้ก่อตัวมายาวนาน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีปัจจัยในหลายด้านที่ก่อให้เกิดปัญหา เช่น ความขัดแย้งทางประวัติศาสตร์ ความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมปัญหาความยากจน

รมิตา อ่อนวงษ์ (2541) ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ลักษณะสายงาน และระดับตำแหน่งที่มีผลต่อ

คุณภาพชีวิตการทำงาน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะงาน และปัจจัยพฤติกรรมการทำงานกับเพื่อนร่วมงานที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างข้าราชการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 303 คน พบว่าระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชรวมอยู่ในระดับปานกลาง

รสลิน เจียมเจริญ (2550) ได้ศึกษาถึงเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของข้าราชการสำนักงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้าราชการที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง อายุงานและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีประสิทธิภาพการทำงานไม่แตกต่างกัน ปัจจัยเกี่ยวกับการทำงาน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน การฝึกอบรม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความก้าวหน้าในหน้าที่และความศรัทธาต่อผู้นำ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จรรยาพร สุรัตน์ชัยการ (2550) ได้ศึกษาถึงเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานของพนักงานบริษัท แม่กลองฟู้ดส์ จำกัด พบว่าพนักงานมีการจูงใจโดยรวมในการทำงานด้านความต้องการในการอยู่รอด ความต้องการความสัมพันธ์ และความต้องการความเจริญก้าวหน้าอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยด้านสุขอนามัยโดยรวมและนโยบายขององค์กรอยู่ในระดับดี ส่วนด้านสภาพการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานของพนักงานบริษัท แม่กลองฟู้ดส์ จำกัด โดยรวมอยู่ในระดับดีปัจจัยด้านการจูงใจโดยรวมมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางในทิศทางเดียวกับประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงาน บริษัท แม่กลองฟู้ดส์ จำกัด

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้างและการสังเกตแบบมีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งได้ดำเนินการในพื้นที่เทศบาลตำบลตันหยง ตำบลมะนังยง อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ระยะเวลา 1 เดือน มีผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 50 คน ประกอบด้วยข้าราชการการเมืองของเทศบาลตำบลตันหยง จำนวน 5 คน ข้าราชการประจำของเทศบาลตำบลตันหยง จำนวน 21 คน พนักงานจ้างตามภารกิจของเทศบาลตำบลตันหยง จำนวน 11 คน พนักงานจ้างทั่วไปของเทศบาลตำบลตันหยง จำนวน 13 คน โดยมีเกณฑ์ในการดำเนินการศึกษา ดังนี้ 1) เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ 2) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวิเคราะห์การแก้ไขการปฏิบัติงาน

ผลการศึกษา

1. สถานการณ์และสาเหตุความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

สถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย เป็นเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้นในสี่จังหวัดภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาสและสี่อำเภอของจังหวัดสงขลา ได้แก่ อำเภอจะนะ

อำเภอนาหว้า อำเภอเทพา และอำเภอสะบ้าย้อย ซึ่งเกิดมาจากปัญหาความขัดแย้งในจังหวัดชายแดนใต้ โดยมีเหตุการณ์ลอบทำร้าย วางเพลิง วางระเบิด และจลาจล เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าจะมีความเคลื่อนไหวในลักษณะต้องการแบ่งแยกดินแดนบริเวณปัตตานีมาเป็นเวลาหลายทศวรรษ แต่ความไม่สงบดังกล่าวเริ่มบานปลายขึ้นหลัง พ.ศ. 2547

ความต่อเนื่องของเหตุการณ์ความรุนแรงในกรณีชายแดนใต้ โดยสรุปเหตุการณ์ ความรุนแรงแบ่งออกได้เป็นสามช่วง ได้แก่ ช่วงแรกนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2550 ระดับของความรุนแรงมีความเข้มข้นสูง โดยเฉลี่ยเหตุการณ์ต่อเดือนในช่วงนั้นมีจำนวนประมาณ 160.47 ครั้งต่อเดือน ช่วงหลังคือระหว่างปี พ.ศ. 2551-2556 มีเหตุการณ์เกิดขึ้นโดยเฉลี่ย 81.92 ครั้งต่อเดือนและระหว่างปี พ.ศ. 2555-2556 เป็นช่วงปัจจุบัน ข้อมูลชี้ว่ามีเหตุการณ์ความรุนแรงสูงขึ้นมาอีกระดับหนึ่ง กล่าวคือค่าเฉลี่ยเหตุการณ์จำนวน 102.2 ครั้งต่อเดือน โดยเฉพาะในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2556 ความถี่ของเหตุการณ์ความไม่สงบมีแนวโน้มสูงขึ้นโดยเปรียบเทียบกับช่วงระยะก่อนหน้านั้นในระหว่างปี 2551-2554

ส่วนสาเหตุความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่มีใครทราบเหตุผลที่แท้จริงว่า เกิดจากสาเหตุใด มีเพียงข้อสันนิษฐานต่าง ๆ ว่ามาจากสาเหตุอะไร เช่น เกิดจากความขัดแย้งทาง เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ความขัดแย้งจากผลประโยชน์เกี่ยวกับสินค้าหนีภาษี แต่ไม่มีใครทราบเหตุผลที่แท้จริงว่า ความรุนแรง ความไม่สงบ ที่เกิดขึ้นนั้นมาจากอะไร (โอเคเนชั่น, 2555) จากผลการศึกษาผู้วิจัยได้ทำการศึกษา พบว่าเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดจากปัญหาต่าง ๆ ทางสังคม เช่น การถูกเลือกปฏิบัติ ถูกละเมิดสิทธิ โดยเฉพาะทางศาสนา ไม่ได้ได้รับความยุติธรรม ปัญหาความยากจน ปัญหายาเสพติด การก่อการร้าย ขาดความสามัคคี อาชญากรรมต่าง ๆ ปัญหาคุณภาพการศึกษา และปัญหากลุ่มผู้มีอิทธิพลนอกกฎหมายผลประโยชน์

2. ผลกระทบของเหตุการณ์ความไม่สงบต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ส่งผลกระทบต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านขวัญและกำลังใจของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ส่งผลต่อขวัญ และกำลังใจในการทำงานของข้าราชการในพื้นที่มาก กล่าวคือเจ้าหน้าที่หมดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการทำงานของเจ้าหน้าที่ บุคลากรที่เป็นข้าราชการพยายามหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อขอโอนย้ายออกนอกพื้นที่ เนื่องจากวิตกกังวลต่อเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และไม่ทราบว่าเส้นสุดลงหรือไม่ เมื่อใด

“ดิฉันเป็นคนพิษณุโลกแต่สอบบรรจุได้ที่นี้ มาทำงานในสถานที่ที่รู้ว่าเป็นพื้นที่พิเศษและอันตราย รู้สึกว่ามันอันตราย ทำให้ไม่มีขวัญ กำลังใจในการทำงานวิตก กังวลมาก และทางบ้านเองก็เป็นห่วง อยากย้ายกลับบ้าน” (สุติมา ทองซัด, เจ้าพนักงานธุรการ, 29 เมษายน 2556) “เหตุการณ์ความไม่สงบฯ ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจ และคุณภาพชีวิตเป็นอันมาก เมื่อมีเหตุการณ์การลอบยิงบุคลากรขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลถึงแก่ชีวิตในพื้นที่เกิดขึ้น ทำให้บุคลากรที่เป็นข้าราชการพยายามหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อขอโอนย้ายออกนอกพื้นที่” (ยุคต์ ราชนุ้ย, นักบริหารงานช่าง, 15 พฤษภาคม 2556)

2.2 ด้านความปลอดภัย ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เหตุการณ์ความไม่สงบส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ด้านความปลอดภัย ทำให้กลัวไม่ไว้ใจสถานการณ์ ไม่กล้าออกพื้นที่ เพราะกลัวเป็นการวางแผน ล่อลวงเจ้าหน้าที่ ทำให้ขวัญและกำลังใจของบุคลากรในเทศบาลตกต่ำ ไม่ตั้งใจที่จะอุทิศตนให้กับการทำงานได้เต็มที่ มาทำงานสาย กลับก่อนเวลา วันศุกร์ไม่มีทำงาน กลัวถูกตัดหู ทำให้งานล่าช้าไม่มีประสิทธิภาพ

“เวลามีเหตุรีบแจ้งว่าเกิดไฟไหม้ ไม่กล้าลงพื้นที่ กลัวจะเป็นการวางแผนของพวกก่อการร้าย ล่อลวงเจ้าหน้าที่ ให้เจอกับดักกระหนาบทาง และถ้าเป็นวันศุกร์ เวลามีสายไฟไหม้ต้องรอให้ลูกจ้างกลับมาจากกะหมดวันศุกร์เสร็จเสียก่อน เพราะพนักงานส่วนใหญ่เป็นอิสลาม กว่าเจ้าหน้าที่จะกลับมาถึงบางที่บ้านก็ไหม้หมดก่อน และทุกคนต้องทำงานด้วยความเสี่ยง” (พิชัย จันทรแก้ว, เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 15 พฤษภาคม 2556)

“บางวันมีข่าวเรื่องการวางระเบิด ต้องรอสักพักกลัวจะมีระเบิดไประหว่างทาง เพราะส่วนใหญ่ มักจะมีเหตุการณ์เกิดขึ้นพร้อม ๆ กันหลายแห่ง ต้องมาทำงานสายบ้าง บางครั้งต้องกลับก่อน กลับไม่ตรงต่อเวลา กลับไม่ใช่เส้นทางเดิม มาทำงานไม่ตรงเวลา เพื่อความปลอดภัย” (กมลวรรณ เจาะอาลี, เจ้าหน้าที่ธุรการ, 15 พฤษภาคม 2556)

2.3 ด้านการบริหารจัดการตามภารกิจ

ด้านการบริหารจัดการตามภารกิจ แบ่งออกเป็น 7 ภารกิจ โดยอาศัยกรอบจากยุทธศาสตร์การพัฒนาแนวทางการพัฒนา มีดังต่อไปนี้

(1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

จากเหตุการณ์ความไม่สงบ ที่เกิดขึ้นส่งผลต่องานการจัดทำแผน เนื่องจากไม่มีผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจนทำให้มีปัญหาในการประสานงานกับทุกฝ่าย ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ ทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่ตรงกับความเป็นจริง และในการคัดเลือกยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาตำบล ประชาชนไม่มีส่วนร่วมแนวทางในการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาตำบล

“ปัญหาก็คือ ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดทำประชาคม การสำรวจข้อมูล ขาดการประสานงานที่ดี ล่าช้า ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ ทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่น่าเชื่อถือ ไม่ตรงกับความเป็นจริง และไม่เป็นปัจจุบัน” (อามะ โด, เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน, 15 พฤษภาคม 2556)

(2) งานพัฒนารายได้

งานด้านการจัดเก็บรายได้ นอกจากงานด้านเอกสารแล้วจะต้องออกนอกพื้นที่เพื่อไปเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอย ซึ่งถ้าเป็นข้าราชการที่ไม่ใช่คนในพื้นที่ ไม่กล้าออกพื้นที่ เพราะความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ ส่งผลให้การเก็บไม่ตรงเป้าหมาย

“ไม่กล้าออกพื้นที่ เพราะทำไมใช่คนในพื้นที่ เป็นคนนับถือศาสนาพุทธ ไม่มั่นใจในสถานการณ์ เวลาออกพื้นที่บางครั้งต้องให้คนในพื้นที่ช่วยนำทาง ทำให้เก็บได้ไม่ได้ตามเป้า” (เอื้อสุข สมบูรณ์, เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้, 29 พฤษภาคม 2556)

“ได้ยินได้ข่าวเรื่องบุคลากรของท้องถิ่นถูกลอบทำร้ายบ่อยๆ ทำให้รู้สึกไม่ดี เพราะต้องออกพื้นที่ไปเก็บภาษีในหมู่บ้าน ทำให้เสียขวัญ ทำงานได้ไม่เต็มที่ บางครั้งก็เก็บไม่ได้ชาวบ้านไม่ให้ความร่วมมือ” (เอื้อสุข สมบูรณ์, เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้, 29 พฤษภาคม 2556)

(3) งานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ตั้งแต่มีเหตุการณ์ความไม่สงบสามจังหวัด ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน รู้สึกหดหู่ กังวล กลัว ทำให้งานไปได้ยาก ลำช้า ไม่มีประสิทธิภาพของงาน

“เวลาที่มีประชาชนมาแจ้งถนนในซอยชำรุดเสียหาย การลงพื้นที่สำรวจแต่ละครั้ง รู้สึกกลัวไม่กล้าลงพื้นที่ ไม่ไว้ใจเหตุการณ์ และไม่มั่นใจต่อสถานการณ์ แม้แต่กังวลถึงความปลอดภัยของชีวิต เพราะกลัวเหตุการณ์” (วันอาลี แวะสะมาแอ, นายช่างโยธา, 29 พฤษภาคม 2556)

“บางวันต้องออกควบคุมการก่อสร้าง รู้สึกหดหู่มาก ที่ต้องออกนอกพื้นที่ การดำเนินงานกองช่าง ซึ่งมีงานก่อสร้างต้องควบคุมงานก็ดำเนินไปได้ยาก เพราะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้ช่างควบคุมงานไม่กล้าออกไปควบคุมงานก่อสร้างให้เป็นไปตามแบบแปลนที่เทศบาลกำหนดไว้” (ยุกต์ ราชนุ้ย, นักบริหารงานช่าง, 29 พฤษภาคม 2556)

(4) งานด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม

ตั้งแต่มีเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้น ส่งผลต่องานรักษาความสะอาด และสิ่งแวดล้อม ทำให้การทำงานของเจ้าหน้าที่ล่าช้า เจ้าหน้าที่ทำงานด้วยความระแวงต่อเหตุการณ์ตลอด

“งานทำความสะอาด และเก็บขยะของเทศบาล ต้องออกไปในตอนเช้ามืด รู้สึกระแวงเหมือนกับขยะในภาชนะบรรจุขยะ กลัวจะเป็นของที่ต้องสงสัย เช่น ระเบิด หรือจะเป็นการฆาตกรรม แล้วบรรจุถุงดำ เหมือนที่เป็นข่าวบ่อย ๆ” (เจอะอาแซ เจอะแต, พนักงานขับรถบรรทุกขยะ, 29 พฤษภาคม 2556)

“ทุกบริเวณในพื้นที่ ภายในเขตของเทศบาล ที่ทำความสะอาด โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีถังขยะ เป็นสถานที่ที่มีความเสี่ยงต่อความปลอดภัย ขณะปฏิบัติงานอันเนื่องมาจาก มีการสร้างสถานการณ์ หากมีการสร้างสถานการณ์คนงานก็จะเป็นอันตราย ได้รับบาดเจ็บ และอาจเสียชีวิตได้” (ไสนับ เปาะโซะ, เจ้าพนักงานสาธารณสุข, 29 พฤษภาคม 2556)

(5) ด้านสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิต

เหตุการณ์ความรุนแรงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ทำให้การพื้นที่สำรวจหาข้อมูลผู้สูงอายุ ไม่สะดวก ทำให้ข้อมูลที่ได้มาไม่ตรงกับความเป็นจริง

“การออกพื้นที่สำรวจหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้สูงอายุหรือพิการไม่สะดวก เพราะไม่กล้าลงพื้นที่ ต้องเว้นช่วง บางครั้งต้องไปกับสมาชิก หรือคนในชุมชนพาไปหาข้อมูล” (เสาวนีย์ ยูโซะ, นักพัฒนาชุมชน, 29 พฤษภาคม 2556)

(6) ด้านการศึกษา ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

ด้านการศึกษา ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เป็นการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในและนอกระบบ และส่งเสริมทะนุบำรุงศาสนา ศาสนพิธีต่าง ๆ บางครั้งเป็นงานในเรื่องผลประโยชน์ของฝ่ายการเมือง ถูกบังคับให้ดำเนินการ ซึ่งไม่ถูกต้องตามระเบียบไม่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ การจัดการกิจกรรมบางกิจกรรมก็ไม่ได้จัดอย่างจริงจัง เพราะไม่ไว้ใจสถานการณ์

“การจัดกิจกรรมด้านการศึกษา เช่น กิจกรรมงานวันเด็กแห่งชาติ บางครั้งต้องคำนึงวัฒนธรรมในท้องถิ่น ว่าทำได้แค่ไหน ไม่ได้รับความร่วมมือ การจัดกิจกรรมวันเด็กก็จัดในวันพฤหัสบดีเป็นการจัดงานเล็ก ๆ ภายในโรงเรียน จัดเฉพาะกิจกรรมในภาคกลางวัน เช่น แจกของขวัญให้เด็ก ๆ เพราะถ้าจัดในวันเสาร์ ชาวบ้านไม่ให้ความร่วมมือ ผู้ปกครองจะพาเด็กไปเที่ยวนอกสถานที่ ในเมืองซึ่งจะมีกิจกรรมมากมาย และมีความปลอดภัยมากกว่า” (มารีียม สุรินทร์, นักวิชาการศึกษา, 29 พฤษภาคม 2556)

(7) ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น

งานรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น สนับสนุนงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีหน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อยของท้องถิ่น รวมถึงงานดับเพลิง เหตุการณ์ความไม่สงบส่งผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำงานด้วยความหวาดระแวง ไม่มีบรรยากาศในการทำงาน ต้องคำนึงความปลอดภัย ทำให้งานล่าช้า ทำให้งานไม่ประสิทธิภาพ

“ผมรู้สึกหดหู่ต่อเหตุการณ์ ไม่มีบรรยากาศในการทำงาน ต้องอยู่ด้วยความหวาดระแวง เพราะการทำงานของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะงานด้านบริการประชาชน ด้านความสงบเรียบร้อย เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานคือเป็นสาเหตุทำให้ทำงานล่าช้า เพราะต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ไม่รู้ว่าอุบัติเหตุหรือการร้ายสถานการณ์ ต้องระแวงตลอด และไม่มีกำลังใจในการทำงาน”(อิสมาแอล สาเม็ง, ผู้ช่วยงานบรรเทาสาธารณภัย, 14 พฤษภาคม 2556)

3. แนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

แนวทางในการแก้ไขการปฏิบัติงานจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนี้

(1) แนวทางการแก้ไขปัญหาของภาครัฐ

แนวทางการแก้ไขปัญหาของภาครัฐได้แก่การให้ความเสมอภาคเท่าเทียมกันไม่แยกพุทธหรือมุสลิม ให้หน่วยงานระดับสูงที่เป็นผู้กำหนดนโยบายเข้ามาแก้ไขปัญหาในเชิงลึกให้มากขึ้น การรับฟังคำปรึกษาจากข้าราชการระดับล่าง จัดชุดรักษาความปลอดภัยตลอดเวลา การสร้างบรรยากาศในการทำงานโดยการรับฟังความคิดเห็นระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้มีขวัญในการทำงานให้ชุมชนมีส่วนร่วม เพื่อป้องกันการลอบวางเพลิงในตอนกลางคืน และสร้างความสามัคคีในองค์กร รวมทั้งความสามารถพนักงานในองค์กรมาใช้

(2) แนวทางการแก้ปัญหาของภาคประชาชน

แนวทางการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ การให้ความร่วมมือสร้างความสามัคคีภายในองค์กร ขอความร่วมมือจากภาคประชาชนให้เป็นหูเป็นตา และการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อช่วยให้สามารถบันทึกภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ เมื่อมีเหตุร้ายเกิดขึ้น

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สถานการณ์และสาเหตุความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

สถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้เป็นเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้นในสี่จังหวัดภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสี่อำเภอของจังหวัดสงขลา ได้แก่ อำเภอสะเตาะ อำเภोजะนะ อำเภอนาทวี อำเภอเทพาและอำเภอบ้านย้อย ซึ่งเกิดมาจากปัญหาความขัดแย้งในจังหวัดชายแดนใต้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าจะมีความเคลื่อนไหวในลักษณะต้องการแบ่งแยกดินแดนบริเวณปัตตานีมาเป็นเวลาหลายทศวรรษ แต่ความไม่สงบดังกล่าวเริ่มบานปลายขึ้นหลัง พ.ศ. 2547 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รชฎ จันทร์ทอง (2550) ศึกษาเรื่องความเป็นไปได้ที่จะใช้แนวทางสมานฉันท์ในการแก้ปัญหา ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้กล่าวว่าปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นปัญหาที่ได้ก่อตัวมายาวนาน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้มี ปัจจัยในหลายด้านที่ก่อให้เกิดปัญหา เช่น ความขัดแย้งทางประวัติศาสตร์ ความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ปัญหาความยากจน ปัญหายาเสพติด ปัญหา ความไม่เข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประชาชนในพื้นที่ เป็นต้น ซึ่งปัญหาความไม่สงบนี้ได้ทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆจนถึงปัจจุบัน

เหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสรุปได้ดังนี้

(1) ด้านขวัญและกำลังใจของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เจ้าหน้าที่หมดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานและส่งผลต่อประสิทธิภาพของการทำงานของเจ้าหน้าที่ ทำให้ มีปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานมาก เมื่อเกิดปัญหา ส่งผลให้พนักงานพยายามหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อขอโอนย้ายออกนอกพื้นที่ เนื่องจาก วิตก กังวลต่อเหตุการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รมิตา อันวงษ์ (2541) พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะงาน และปัจจัยพฤติกรรมการทำงานกับเพื่อนร่วมงานที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการ

(2) ด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เหตุการณ์ความไม่สงบส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ด้านความปลอดภัย ทำให้กลัวไม่ไว้วางใจสถานการณ์ไม่กล้าออกพื้นที่ ทำให้ขวัญและกำลังใจของบุคลากรในเทศบาลตกต่ำ ไม่ตั้งใจที่จะอุทิศตนให้กับการทำงานได้เต็มที่ แต่ทำเพื่อให้ตัวเองอยู่รอด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จรรยาพร สุรัตน์ชัยการ (2550) พบว่าพนักงานมีการจูงใจโดยรวมในการทำงาน ด้านความต้องการในการอยู่รอด

(3) ด้านการบริหารจัดการตามภารกิจ

เหตุการณ์ความไม่สงบสามจังหวัดชายแดนใต้ส่งผลกระทบต่อการทำงาน ในด้านการบริหารจัดการตามภารกิจ แบ่งออกเป็น 7 ภารกิจ โดยอาศัยกรอบจากยุทธศาสตร์การพัฒนาแนวทางการพัฒนา ได้แก่ 1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 2) งานพัฒนารายได้ 3) งานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 4) งานด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม 5) ด้านสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิต 6) ด้านการศึกษา ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม และ 7) งานรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น เหตุการณ์ความไม่สงบได้ส่งผลกระทบต่อปฏิบัติงานแต่ละด้าน พบว่างานล่าช้าไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากไม่กล้าออกพื้นที่เพราะความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ ส่งผลให้การเก็บไม่ตรงเป้าหมาย ทำให้งานขาดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รสลิน เจียมเจริญ (2550) พบว่าข้าราชการที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุงานและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีประสิทธิภาพการทำงานไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับ ขจรศักดิ์ นามบัวน้อย (2548) พบว่าประสิทธิภาพการปฏิบัติงานพนักงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากธนาคารได้วางระบบการบริหารจัดการที่ดี และพนักงานเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านความรับผิดชอบด้านความสำเร็จในงาน

ข้อเสนอแนะ

- (1) การจัดสวัสดิการให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นอย่างเป็นธรรม ไม่ว่าจะเป็ นสวัสดิการและสิ่งจูงใจ
- (2) การจัดระบบการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ เช่น การติดตั้งกล้องวงจรปิด และการจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย
- (3) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายระหว่างเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นและประชาชนในชุมชน อันจะนำไปสู่การปรับปรุงการทำงานของบุคลากรในหน่วยงานของท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ เจอะอาลี. (2556, 15 พฤษภาคม). เจ้าหน้าที่ธุรการ, เทศบาลตำบลตันหยง. สัมภาษณ์.
- ขจรศักดิ์ นามบัวน้อย. (2548). *การศึกษาประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานธนาคาร*
อมลีน จังหวัดนครราชสีมา. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- จรรยาพร สุรัตน์ชัยการ. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน*
ของบริษัท แม่กลองฟู้ด จำกัด. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เจอะอาแซ เจอะแต. (2556, 29 พฤษภาคม). พนักงานขับรถบรรทุกขยะ, เทศบาลตำบลตันหยง.
สัมภาษณ์.

- พิชัย จันทรแก้ว. (2556, 15 พฤษภาคม 2556). เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, เทศบาลตำบลต้นหยง. สัมภาษณ์.
- มารีย์ม สุรินทร์. (2556, 29 พฤษภาคม). นักวิชาการศึกษา, เทศบาลตำบลต้นหยง. สัมภาษณ์. ยุกต์ ราช
นุ้ย. (2556, 15 พฤษภาคม 2556). นักบริหารงานช่าง, เทศบาลตำบลต้นหยง.
สัมภาษณ์.
- รชฎ จันทรทอง. (19 กรกฎาคม 2555). *แนวทางแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธีในกรณีปัญหาความไม่
สงบ 3 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ ตามแนวทางสมานฉันท์*. สืบค้นจาก <http://yeawya.prd.go.th>
- รสถิน เจริญเจริญ. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของข้าราชการสำนักงานงบประมาณ.
วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารจัดการสาธารณะสำหรับนักบริหาร.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- รมิตา อันวงษ์. (2541). *คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคมสถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์.*
- วันอาลี แวสะมาแอ. (2556, 29 พฤษภาคม). นายช่างโยธา, เทศบาลตำบลต้นหยง. สัมภาษณ์.
- ศุญย์เผ่าระวังเชิงองค์ความรู้สถานการณ์ภาคใต้. (17 มิถุนายน 2556). ความไม่สงบในชายแดนภาคใต้ของ
ประเทศไทย. สืบค้นจาก www.deepsouthwatch.org
- สุติมา ทองซัด. (2556, 29 เมษายน). เจ้าพนักงานธุรการ, เทศบาลตำบลต้นหยง. สัมภาษณ์.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองจังหวัดปัตตานี. (2555). สืบค้นจาก www.dla.go.th/servlet
- ไสนับ เปาะโซะ. (2556, 29 พฤษภาคม). เจ้าพนักงานสาธารณสุข, เทศบาลตำบลต้นหยง.
สัมภาษณ์.
- เสาวนีย์ ยูโซะ. (2556, 29 พฤษภาคม). นักพัฒนาชุมชน, เทศบาลตำบลต้นหยง. สัมภาษณ์.
- อามะ โด. (2556, 15 พฤษภาคม). เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน, เทศบาลตำบลต้นหยง.
สัมภาษณ์.
- อิสมาแอล สาแม็ง. (2556, 14 พฤษภาคม). ผู้ช่วยงานบรรเทาสาธารณภัย, เทศบาลตำบล
ต้นหยง. สัมภาษณ์.
- เอสเอสทีวีผู้จัดการออนไลน์. (11 พฤศจิกายน 2556). *ปัตตานี-คนร้ายขโมยรถบรรทุกน้ำของ อบต.กะด
นง*. สืบค้นจาก [http://www.manager.co.th/South/ViewNews.aspx?News
ID=9560000126946](http://www.manager.co.th/South/ViewNews.aspx?NewsID=9560000126946)
- โอเคเนชั่น. (2555). *อุตสาหกรรมความไม่สงบ*. สืบค้นจาก [http://www.oknation.net/blog/
print.php?id=818439](http://www.oknation.net/blog/print.php?id=818439)
- เอื้อสุข สมบูรณ์. (2556, 29 พฤษภาคม). เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้, เทศบาลตำบลต้นหยง.
สัมภาษณ์.